

Bryssel den 5 december 2025
(OR. en)

16430/25

TELECOM 459
DIGIT 263
COMPET 1300
CYBER 366

LÄGESRAPPORT

från: Rådets generalsekretariat

till: Delegationerna

Föreg. dok. nr: 15143/1/25 REV 1

Ärende: Slutsatser om europeisk konkurrenskraft under det digitala decenniet
– Rådets slutsatser av den 5 december 2025

För delegationerna bifogas rådets slutsatser om europeisk konkurrenskraft under det digitala decenniet, som godkändes av rådet (transport, telekommunikation och energi) vid mötet den 5 december 2025.

EUROPEISK KONKURRENSKRAFT UNDER DET DIGITALA DECENNIET

EUROPEISKA UNIONENS RÅD,

SOM ERINRAR OM

- Europaparlamentets och rådets beslut av den 14 december 2022 om inrättande av policyprogrammet för det digitala decenniet 2030,
- den europeiska förklaringen av den 23 januari 2023 om digitala rättigheter och principer för det digitala decenniet,
- det gemensamma meddelandet från kommissionen och den höga representanten av den 20 juni 2023 om en europeisk strategi för ekonomisk säkerhet,
- Niinistö-rapporten av den 20 mars 2024, *Safer Together: A path towards a fully prepared Union*,
- Letta-rapporten av den 17 april 2024, *Much more than a market: Speed, Security, Solidarity*,
- Europeiska rådets slutsatser av den 18 april 2024, *En ny giv för den europeiska konkurrenskraften*,
- rådets slutsatser av den 24 maj 2024 om en konkurrenskraftig europeisk industri som motor för vår gröna, digitala och motståndskraftiga framtid,
- Draghi-rapporten av den 9 september 2024, *The future of European competitiveness*,
- kommissionens meddelande av den 29 januari 2025, *En konkurrenskraftskompass för EU*,
- kommissionens meddelande av den 5 mars 2025, *Kompetensunionen*,
- kommissionens meddelande av den 5 mars 2025 om handlingsplanen för grundläggande färdigheter,
- kommissionens meddelande av den 5 mars 2025, *En strategisk plan för utbildning inom naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik: kompetens för konkurrenskraft och innovation*,
- kommissionens meddelande av den 9 april 2025, *Handlingsplan för AI-kontinenten*,
- kommissionens meddelande av den 28 maj 2025, *EU:s strategi för uppstartsföretag och expanderande företag – Välj Europa för att starta företag och få dem att växa*,

- det gemensamma meddelandet från kommissionen och den höga representanten av den 4 juni 2025, *En internationell digital strategi för Europeiska unionen*,
- kommissionens rapport av den 16 juni 2025, *Läget för det digitala decenniet 2025*,
- kommissionens meddelande av den 8 oktober 2025, *Strategi för AI-tillämpningar*,
- Europeiska rådets slutsatser av den 23 oktober 2025,

SOM TAR FASTA PÅ

- rådets slutsatser av den 21 maj 2024, *Framtiden för EU:s digitala politik*,
- rådets slutsatser av den 6 december 2024 om kommissionens vitbok *Hur hanterar vi Europas behov av digital infrastruktur?*,
- rådets slutsatser av den 6 juni 2025 om tillförlitlig och resilient konnektivitet,
- rådets slutsatser av den 21 november 2025 om det fortsatta arbetet med den internationella digitala strategin för Europeiska unionen,

I. Stärkt europeisk konkurrenskraft med det digitala decenniet som strategisk kompass för en suverän digital omvandling

1. BETONAR att stärkandet av EU:s globala digitala konkurrenskraft samtidigt som de grundläggande rättigheterna och EU:s värden värnas är ett centralt strategiskt mål som är avgörande för att främja innovation, produktivitet, välfärd och välstånd, hållbar tillväxt och ekonomisk säkerhet i hela EU,
2. NOTERAR med oro att rapporten *Läget för det digitala decenniet 2025* och landsbedömningarna visar att EU inte är på rätt spår för att fullt ut uppnå alla sina mål för 2030, särskilt på områden som är avgörande för den digitala konkurrenskraften, såsom användning av AI, digitalisering av små och medelstora företag och digitala färdigheter, BETONAR behovet av påskyndade och samstämmiga initiativ och insatser på EU-nivå, nationell nivå och regional nivå för att ta itu med denna brist, och UNDERSTRYCKER samtidigt vikten av att ta hänsyn till nationella och geopolitiska omständigheter och föränderliga tekniska miljöer,
3. UPPREPAR att policyprogrammet för det digitala decenniet (*policyprogrammet*) fungerar som EU:s strategiska kompass för att främja och investera i Europas digitala omvandling, förstärka dess digitala suveränitet på ett öppet sätt, stärka dess eget öppna digitala ekosystem och bygga upp långsiktig digital konkurrenskraft,

4. UNDERSTRYKER vikten av att upprätthålla ambitionsnivån och samstämmigheten i policyprogrammet och samtidigt uppdatera det på ett riktat och evidensbaserat sätt för att säkerställa dess fortsatta relevans och ändamålsenlighet,
5. REKOMMENDERAR, inför den kommande översynen av policyprogrammet 2026, att kommissionen tar tillfället i akt att i samarbete med medlemsstaterna stärka EU:s digitala konkurrenskraft och suveränitet på ett hållbart och inkluderande sätt och därmed värna de grundläggande rättigheterna och EU:s värden,
6. ÄR MEDVETET OM att uppnåendet av målen för det digitala decenniet bör stödjas genom en ändamålsenlig, samordnad och strategisk användning av relevant EU-politik och relevanta EU-program, såsom illustreras av faciliteten för återhämtning och resiliens och den befintliga fleråriga budgetramen, med bland annat sammanhållningspolitiken, Horisont Europa och programmet för ett digitalt Europa samt Fonden för ett sammanlänkat Europa – Digitalt (FSE Digitalt),
7. NOTERAR den digitala omvandlingens, inbegripet policyprogrammets, framträdande roll i kommissionens förslag av den 16 juli 2025 till flerårig budgetram efter 2027, särskilt genom den föreslagna Europeiska konkurrenskraftsfonden och de nationella och regionala partnerskapsplanerna,

II. Digitalisering, data och AI som viktiga drivkrafter för konkurrenskraft

8. FRAMHÅLLER den centrala roll som utvecklingen och användningen av digital teknik samt digitala färdigheter och talanger spelar för att stärka EU:s digitala konkurrenskraft och suveränitet, och BETONAR det akuta behovet av att stärka EU:s kapacitet att förstå, få tillgång till, utveckla, förvalta, skydda och på ett ansvarsfullt sätt införa sådan teknik och dess underliggande infrastruktur,
9. ÄR MEDVETET OM vikten av att bygga vidare på EU:s konkurrensfördelar och undanröja kvarstående onödiga hinder på den inre marknaden som grund för att påskynda digital innovation, utveckling och användning,

10. **BETONAR** att AI är en viktig drivkraft för produktivitet, innovation samt offentliga och privata tjänster av hög kvalitet i hela EU, **VÄLKOMNAR** kommissionens handlingsplan för AI-kontinenten som en viktig färdplan för EU:s AI-ledarskap, och **UPPREPAR** kommissionens och medlemsstaternas åtagande att gemensamt främja det europeiska innovationsekosystemet för AI som säkerställer tillgång till tjänster och lösningar i hela EU, bland annat genom att utveckla och sprida AI-fabriker, AI-fabriksantenner, AI-gigafabriker och europeiska digitala innovationsknutpunkter och genom att odla, locka och behålla AI-talanger, **UNDERSTRYKER** behovet av ett konsekvent genomförande av ett regelverk som stöder innovation och skalbarhet på den inre marknaden, och samtidigt upprätthålla en hög skyddsnivå för hälsa, säkerhet och grundläggande rättigheter samt respektera tredje parter rättigheter, såsom immateriella rättigheter,
11. **PÅMINNER OM** att EU:s globala digitala konkurrenskraft, digitala omvandling och AI-ledarskap förutsätter strukturerad tillgång till data av hög kvalitet, **BETONAR** i detta sammanhang vikten av öppna standarder, interoperabilitetslösningar och öppna källkodsprogram, och **NOTERAR** därvidlag betydelsen av strategin för en europeisk dataunion,

III. Ett ändamålsenligt, förenklat och samordnat regelverk

12. **BETONAR** vikten av ett enkelt, tydligt, proportionerligt och förutsägbart regelverk för digitala och datastyrda samhällen för att minska och undvika onödiga hinder, onödig komplexitet och onödiga efterlevnadskostnader för företag, särskilt små och medelstora företag, skapa säkerhet, möjliggöra konkurrens och innovation och samtidigt säkerställa en hög skyddsnivå, bland annat för konsumenterna, samt bygga upp förtroendet för ny teknik,
13. **NOTERAR** vikten av kommissionens digitala paket, och **ERKÄNNER** dess ambition att minska onödiga regelbördor, öka samstämmigheten och säkerställa ändamålsenligheten i EU:s digitala regelverk, **ÅTAR SIG** att ägna full uppmärksamhet åt kommissionens förslag om digital förenkling i syfte att snabbt uppnå det gemensamma målet att förenkla och rationalisera lagstiftningen, inbegripet rapporteringsskyldigheterna, och underlätta smidig förvaltning och effektiv kontroll av efterlevnaden för att uppnå en konkurrenskraftig inre marknad, samtidigt som huvudmålen i det digitala regelverket bibehålls,

14. FÖRESPRÅKAR en systematisk användning av stresstester av det digitala regelverket med ett starkt fokus på konkurrenskraft, förenkling, samstämmighet och hur genomförbart det är att kontrollera dess efterlevnad, BETONAR i detta sammanhang vikten av konsekvensbedömningar, digitalt anpassat beslutsfattande och kommissionens konsekventa användning av interoperabilitetsbedömningar och de därav följande digitaliseringsöversikterna för att tydligt informera om den digitala inverkan och stödja ett effektivare genomförande av ny EU-lagstiftning,
15. BETONAR att uppnåendet av EU:s digitala ambitioner förutsätter ett fullständigt och konsekvent genomförande och en fullständig och konsekvent tillämpning av nyligen antagna regler, bland annat genom ökat samarbete och utbyte av bästa praxis mellan medlemsstaterna och berörda parter, EFTERLYSER en mer proaktiv dialog mellan berörda tillsynsmyndigheter och EU-institutioner, bland annat genom strukturerade former av samarbete för att stödja ett konsekvent och förutsägbart genomförande och en konsekvent och förutsägbart tillämpning; detta kan uppnås genom gemensam vägledning och bättre anpassning mellan definitioner, styrande organ och regelverk; möjligheter till delade tillsynsmodeller och digitala verktyg, inbegripet interoperabla nationella infrastrukturer, skulle också kunna undersökas i förekommande fall, med politisk och strategisk ledning från medlemsstaterna,
16. BETONAR att digitala verktyg, såsom de europeiska digitala identitetsplånböckerna och de kommande europeiska företagsplånböckerna, bör vara väl utformade och kan spela en nyckelroll när det gäller att stärka EU:s konkurrenskraft genom att minska de administrativa bördorna och de regionala skillnaderna och genom att förbättra användarupplevelsen, även för företag och offentliga förvaltningar, BETONAR att sådana verktyg bör utvecklas med beaktande av de jämförbara modernaste digitala lösningarna med bevisad användning i medlemsstaterna och genom en strategi som bygger på användningsfall där det finns ett tydligt behov och mervärde – särskilt för små och medelstora företag – och genomförs på ett sätt som respekterar nationella digitala infrastrukturer, befintliga välfungerande lösningar och bästa praxis och som säkerställer interoperabilitet, UPPMANAR kommissionen att ta tillvara de digitala verktygens fulla potential i sina insatser för att uppnå målet i konkurrenskraftskompassen om en bördeminskning med 25 % för alla företag och 35 % för små och medelstora företag, och att övervaka och, när så är möjligt, rapportera om deras bidrag till dessa minskningar,

17. UPPMANAR medlemsstaterna att genomföra och främja användningen av de europeiska digitala identitetsplånböckerna, som säkerställer att medborgare och invånare kan få tillgång till tjänster på ett säkert, tillförlitligt, betrott och integritetsbevarande sätt, UNDERSTRYKER vikten av att tillämpa en ”plånbok-som-standard”-strategi när så är lämpligt i kommande och befintlig EU-lagstiftning, i syfte att ge medborgarna egenmakt, rationalisera digitala lösningar, undvika fragmentering och främja interoperabilitet, EFTERLYSER i detta sammanhang ett fullständigt utnyttjande av potentialen hos de kommande europeiska företagsplånböckerna och en integrering av användningen av plånböcker samt det digitala produktpasset, e-fakturerings och andra redan etablerade digitala verktyg för att förenkla och digitalisera samspelet mellan företag och myndigheter samt mellan företag,
18. UNDERSTRYKER dessutom behovet av en enklare och mer transparent bedömning av framstegen mot EU:s digitala mål och av en mer strategisk och riktad rapporteringscykel för att säkerställa ett starkare fokus på politikens mervärde, samtidigt som resursbegränsningar hos både kommissionen och medlemsstaterna beaktas, UPPMANAR i synnerhet kommissionen att minska de dubbla rapporteringskraven och att undersöka möjligheten att minska frekvensen för offentliggörande av fullständiga landsrapporter, inbegripet rekommendationer, med tanke på att det ofta tar tid innan politiska effekter förverkligas och att de kan vara beroende av bredare synergier; detta bör inte ske på bekostnad av en konsekvent övervakning av framstegen,
19. ERINRAR OM att styrelsen för det digitala decenniet inte bara är avsedd att fungera som ett forum för samordning, utan även ska tillhandahålla tidiga synpunkter på och politisk vägledning om den digitala politiken på unionsnivå¹, UPPMANAR kommissionen och medlemsstaterna att vidareutveckla denna strategiska roll genom att stärka styrelsens kapacitet att stödja ett enhetligt genomförande, främja samordning med andra styrande organ som inrättats inom ramen för det digitala regelverket, underlätta ömsesidigt lärande och utbyte av bästa praxis samt möjliggöra gemensam analys och stresstestning av lagstiftning,

¹ Se kommissionens beslut C(2022) 7141.

IV. Främjande av innovation och användning av digital teknik

20. ÄR MEDVETET OM att Europas långsiktiga konkurrenskraft är beroende av en dynamisk, innovationsdriven digital ekonomi, och BETONAR, i linje med EU:s strategi för uppstarts företag och expanderande företag, vikten av att förbättra ramvillkoren för utveckling, testning, expansion och användning av hållbar digital teknik inom alla sektorer,
21. UNDERSTRYKER att detta kräver en framåtblickande strategi som bygger på spetsforskning, regleringsmässig flexibilitet, tillgång till kapital och talang samt avlägsnande av onödiga hinder för experiment, innovation, kommersialisering och tillväxt, FRAMHÅLLER behovet av att på ett effektivt sätt stärka den fullständiga vägen ”från forskning till marknad” för digital teknik och av att denna ambition återspeglas bättre i policyprogrammet,
22. UPPMUNTRAR TILL fortsatt samarbete mellan medlemsstaterna och kommissionen, bland annat genom projekt som omfattar flera länder och sammanslagning av resurser för att stödja ett effektivt genomförande av policyprogrammet,
23. VÄLKOMNAR kommissionens strategi för AI-tillämpningar och dess sektorsbaserade tillvägagångssätt för att påskynda utvecklingen, införandet och integreringen av tillförlitlig AI i viktiga sektorer, offentliga förvaltningar och forskarsamhället, UNDERSTRYKER vikten av att förbättra möjligheterna för små och medelstora företag och midcap-bolag, bland annat genom att säkerställa rättslig förutsägbarhet, tydlig vägledning och riktade stödåtgärder, UPPSKATTAR de föreslagna sektorsspecifika flaggskeppsinitiativen samt initiativet för banbrytande AI och översynen av den europeiska interoperabilitetsramen,
24. UPPMANAR kommissionen och medlemsstaterna att genomföra strategin för AI-tillämpningar för att främja införandet och integreringen av AI i strategiska sektorer i syfte att stärka EU:s digitala konkurrenskraft och suveränitet och dess egna öppna digitala ekosystem, UPPMANAR i detta sammanhang kommissionen och medlemsstaterna att upprätthålla de gemensamma insatserna och att samarbeta, underlätta utbyte av bästa praxis, utarbeta riktlinjer och övervaka genomförandet av denna strategi genom Europeiska styrelsen för artificiell intelligens,

V. Stärkt digital suveränitet på ett öppet sätt

25. UNDERSTRYKER vikten av att stärka EU:s digitala suveränitet och ekonomiska säkerhet genom ett konsekvent, djärvt, ändamålsenligt, öppet, riskbaserat och evidensbaserat strategiskt tillvägagångssätt, BETONAR att detta förutsätter mobilisering av investeringar och minskning av strategiska beroenden samt nära samarbete med näringslivet, investerare, forskare och internationella partner, inbegripet mobilisering av privat kapital och expertis, för att säkerställa diversifierade, säkra, resilienta och betrodda digitala leveranskedjor, ÄR MEDVETET OM att kritiska digitala tekniker, inbegripet sådana som kan ha dubbla användningsområden, ofta är beroende av och ömsesidigt förstärker varandra, och att det därför behövs en helhetssyn,
26. STÖDER en större EU-kapacitet och ett större EU-ledarskap när det gäller utveckling och införande av kritisk digital teknik, BETONAR att digital suveränitet även är beroende av konkurrenskraft och en stark och välfungerande inre marknad, med rättvis och effektiv konkurrens, tydliga, innovationsvänliga regler och bättre ramvillkor för tillväxt, UNDERSTRYKER att detta förutsätter öppet strategiskt globalt samarbete och dito handel och investeringar för att säkerställa öppenhet och diversifierade, säkra, resilienta och betrodda digitala leveranskedjor, genom förstärkta internationella partnerskap och nära samarbete med betrodda partnerländer och internationella organisationer om digital innovation och styrning, BETONAR i detta sammanhang vikten av en samsyn om de grundläggande principerna om digital suveränitet och dess konsekvenser för konkurrenskraften,
27. ANSER att en sådan balanserad och öppen syn på digital suveränitet skulle kunna integreras i översynen av policyprogrammet, UPPMANAR i detta syfte kommissionen att överväga att låta följande inslag återspeglas i policyprogrammet, med särskild uppmärksamhet på viktiga digitala områden såsom halvledare, kvantteknik, datormoln, AI, cybersäkerhet och konnektivitet:
- i) underlätta utvecklingen av och tillgången till kritisk digital infrastrukturkapacitet i EU,
 - ii) öka transparensen, interoperabiliteten och konkurrensen och samtidigt minska inlåsningen till leverantörer och beroendet av enskilda leverantörer, bland annat genom öppna standarder, öppen källkod och interoperabla lösningar,

- iii) stärka tillgången till och användningen av avancerade digitala färdigheter, särskilt bland kvinnor, i syfte att trygga och upprätthålla en diversifierad talangreserv i EU för att utveckla, införa och utnyttja viktig digital teknik,
- iv) stödja forskning, innovation, utveckling och införande för att öka efterfrågan på och marknadsandelen för EU-leverantörer och därigenom minska det strategiska beroendet, bland annat genom riktad användning av offentlig upphandling när så är lämpligt,

UNDERSTRYKER att översynen skulle kunna utgöra ett tillfälle att bedöma utformningen och genomförandet av europeiska konsortier för digital infrastruktur till stöd för ovannämnda inslag,

- 28. FRAMHÅLLER att hållbar digital teknik och infrastruktur bidrar till våra klimatåtgärder och samtidigt förbättrar vår resiliens genom energi-, vatten- och resurseffektivitet, och ERINRAR OM uppmaningen till kommissionen att lägga till ett mål för en grönare digital omställning och skapa incitament för införandet av innovativ hållbar teknik till förmån för klimatåtgärder vid översynen av policyprogrammet,
- 29. SER FRAM EMOT ett förslag om den kommande EU-rättsakten om moln- och AI-utveckling, som har potential att bli ett viktigt initiativ för att förbättra tillgången till datacentraler och molnkapacitet i EU och främja ett mer diversifierat och konkurrenskraftigt molnlandskap, inbegripet för små och medelstora företag som både användare och leverantörer, EFTERLYSER i detta sammanhang gemensamma kriterier för suveräna molntjänster som gör det möjligt att hantera öppenheten på marknaden och riskerna i samband med beroenden, inbegripet extraterritoriella effekter av lagstiftning som antas av tredjeländer för mycket kritiska användningsfall,

VI. Nästa steg

30. UPPMANAR kommissionen att noggrant bedöma huruvida vissa av de befintliga målen i policyprogrammet återspeglar den tekniska, geopolitiska eller marknadsrelaterade verkligheten – såsom kantdatornoder – och skulle kunna anpassas, dras tillbaka eller ersättas med nya mål, i enlighet med den politiska vägledning som ges i dessa rådsslutsatser, med beaktande av deras politiska relevans, hur genomförbart det är att övervaka dem, tillgången till data och den övergripande administrativa bördan, UNDERSTRYKER att alla nya eller reviderade mål bör baseras på ett användarperspektiv och teknikneutralitet, BETONAR att målen bör vara konkreta och möjliga att genomföra på ett enkelt, resurseffektivt och transparent sätt,
31. UPPMANAR dessutom kommissionen att fortsätta sin ambitiösa agenda för att förenkla det digitala regelverket och samtidigt säkerställa att all ny lagstiftning, inbegripet genomförandeakter och delegerade akter, är enkel, tydlig, proportionerlig, förutsägbar och digital som standard,
32. SER FRAM EMOT fortsatta diskussioner i rådet och styrelsen för det digitala decenniet om att stärka EU:s digitala konkurrenskraft, inom ramen för det digitala decenniet och därefter.